

FPGB: „Omdat wie so wies binnen mit Grönnen”

De Federoalistische Partij Grönneger Bond mag dan pas op 25 januari 1974 zijn opgericht, haar helden dateren van veel eerder. Federalisten zijn mensen die zeer op de zelfstandigheid van hun gebied zijn gesteld. Ten tijde van de Bataafse republiek verweerden in Den Haag vooraanstaande Groningers zich heftig tegen de republikeinse staatsvorm, opgelegd door de Franse overheersers. In 1788 liepen de gemoederen in Den Haag zo hoog op, toen de afgevaardigden van het departement Groningen tijdens een stemming hun afkeer lieten blijken, dat zij prompt de gevangenis in werden gezet. Die gevangenis bevond zich in de kelders van Huis Ten Bos, de residentie waarin thans koningin Beatrix en haar gezin hof houdt. Het kan verkeren.

Haarm Meijer, FPGB-lijsttrekker en woonachtig in Veendam, laat de heldenpassage uit de encyclopedie van K. ter Laan zien. „Het is allemaal zo gauw vergeten. Er bestaat nauwelijks literatuur over deze periode. Niemand heeft die zaken eens tot op de bodem uitgevlooid”. Haarm Meijer is niet het type dat met spandoek de straat op zal gaan. „Daar moet ik niets van hebben”. Geen revolutie, maar evolutie, zo luidt zijn devies. De FPGB doet voor de derde keer mee aan de provinciale verkiezingen. Een zetel zat er tot nu toe niet in. Maar volgens Meijer lijken de kansen voor een entree in de Groninger staten te stijgen. „Ik mag het lieden. Het ligt natuurlijk aan de kiezers. De omstandigheden zijn nog nooit zo beroerd geweest. Vroe-

HARM MEIJER...federalist

ger was Holland de rijkste provincie en had het meeste te vertellen. Okay. Nu is Groningen met zijn gas de rijkste provincie en heeft niets te vertellen. Dat is toch raar. Dat is niet billijk”.

Haarm Meijer karakteriseert zijn partij als links. In het verkiezingsprogramma staat een rechtvaardige verdeling van de werkgelegenheid voorop. De werkloosheid mag hier zeker niet groter zijn dan in Holland. Geen kernenergie voordat het probleem van radioactief afval is opgelost, zelfstandigheid voor gemeenten. De culturele raad van de provincie Groningen moet uitgroeien tot een cultureel centrum belast met de zorg voor streektaal en cultuur. „Wij willen niet worden afgeschilderd als een taalpartij, denk erom”, zegt hij waarschuwend. „Ons uitgangspunt

is: weg met die centralistische overheersing vanuit Den Haag. Ze verzuipen daar in het papier en de ambtenaren. Ik heb zo de gedachte dat de decentralisatie niet meer ver weg is. De eerste tekenen in die richting zijn er en dat is mooi ja. Wij willen veel verder. Provincie en gemeenten moeten zelf belasting gaan heffen om hun zaakjes te regelen. Wat overblijft is voor de centrale kas, die er een leger mee op de been kan houden. Een federatie vormt een tegenwicht van centralisatie. Iedere provincie zou zo'n partij moeten hebben. De Friese staten hebben 'm al jaren. Daar spreekt zestig procent van de statenleden Fries. Dat is toecheen mooi succes”.

Met lede ogen ziet hij het Gronings eigen afkalven. „Het is stoer om 't Grönneger volk in beweging te krijgen. Ik verzekeer je als wij op tien zetels in de staten zaten, zou het er voor Groningen heel anders uitzien. We kunnen zelf ook wel wat. Het eerste punt is dat dat je meer zeggenschap krijgt als provincie. Daar blijf ik op hameren. Zo'n Vonhoff, het is een beste kerel maar het is een Hollander. Ik val dat een beetje op als belediging. Alsof wij Groningers geen commissaris kunnen leveren”.

Radio Noord doet volgens Haarm Meijer veel te weinig aan het Gronings. „Het is al helemaal fout dat de NOS het daar voor het zeggen heeft. De televisie? Precies hetzelfde”. De FGPB is mordicus tegen de gemeentelijke herindelings. De laagste bestuurseenheid, zegt Meijer, moet juist zo dicht mogelijk bij de mensen staan. Zo'n schaalvergroting scherpt de afstand juist aan. Hij wijst vanuit zijn woning aan de Bocht Oosterdiep in de richting van de klapbrug. „Ik zit in het waterschap. Het bestaan van die brug is meerdere malen door deze en gene bedreigd. Als er wat met dat ding aan de hand is zijn er heel wat Veendamers er als de kippen bij. Die brug is van ons en dat blijft-ie. Hoe kleiner de bestuursafstand, hoe meer greep je hebt op zaken in je omgeving”.